

RAS

Rasspecifik Avelsstrategi

Grand Basset Griffon Vendéen

Sammanställt av Zelina Olesen

Grand ansvarig

Svenska Basset Griffon Vendeen Klubben

Historik

På 1500-talet vid den franska västkusten ligger departementet Vendée, efter vilket fyra drivande raser med sträv päls har uppkallats. Grand basset griffon vendéen (GBGV) är en, de tre övriga är grand griffon vendéen, petit basset griffon vendéen och briquet griffon vendéen. Vendée är känt för stora områden med mycket tät undervegetation, vilket bland annat kräver hundar med grov päls som skyddar huden mot stickiga buskar. Grand basset griffon vendéen är en ättling till grand griffon vendéen. GBGV är mycket nära stående rasen petit basset griffon vendéen och tidigare stambokfördes dessa också som en och samma ras under namnet basset griffon vendéen. Denna hund fanns i två varianter, en större och en mindre, och variationen i storlek gjorde att den hund som kallades basset griffon vendéen till slut delades upp i två olika raser. Den större varianten fick ett rasnamn med epitetet grand, som betyder "stor", och den mindre varianten fick ett rasnamn med epitetet petit, som betyder "liten". Rasnamnet grand basset griffon vendéen kommer således av grand, för stor, basset för kortbent, griffon, en benämning på en strävhairig, raggig hund och vendéen, som är platsnamnet. Även de övriga hundraserna från Vendée har rasnamn som säger en del om hundarnas egenskaper, grand griffon vendéen är således inte kortbent.

Gallernas drivande hundar utgjorde stommen till denna ras som kommer från Frankrike. Den härstammar som alla basset raser från en större hund, i detta fall grand griffon. De första urvalen gjordes i slutet på 1800-talet av greve d'Elva som försökte få fram individer med raka ben. Det är dock Paul Dezamy som fastställt typen. Man avlade fram en hund som skulle ha en viss storlek för att kunna fånga en hare i flykten, man kom fram till att ungefär 43 cm var rätt mått. GBGV är snabbast av alla basset raser. Den är även spårsäker, uthållig, modig och något envis. De är ungefär 50 % längre än vad de är höga. Pälsen är hård och sträv upptill och underpälsen är tjock, pälsen är vattentät. De är kända för sitt karaktäristiska hår ovanför ögonbrynet, sitt skägg och sin mustasch. De är också ganska ljudliga hundar.

Den första basset griffon vendéen importerades till Sverige 1971, den var av grand-typ men registrerades som petit. Förmodligen är det inte enda gången som det har skett, eftersom det händer att valpar av båda typer och storlekar föds i samma kull, trots att raserna varit separerade i många år. Det var på 1970-talet som korsningarna av dessa två varianter kom att förbjudas.

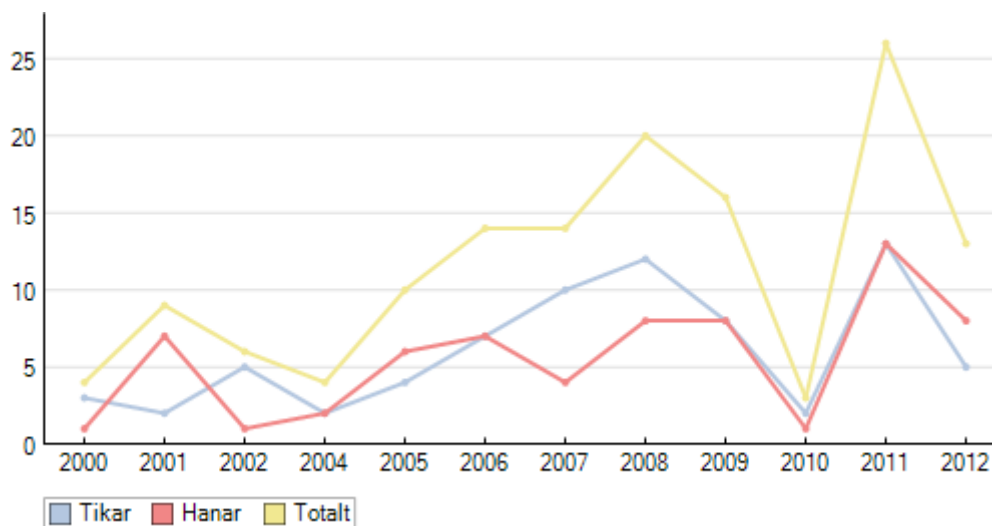
Först 1991 registrerades den första från Frankrike till Sverige importerade hunden som GBGV. Den första hunden av petit-typ importerades till Sverige 1981. I grunden är GBGV en pack hund, vilket innebär att den jagade i pack med flera hundar, vilket man fortfarande gör i t ex Frankrike, i Sverige är detta förbjudet. Men GBGV fungerar utmärkt även jagandes enskilt. Orsaken till populariteten för rasen i Sverige var att den fyllde ett behov som de befintliga jakthundarna inte kunde fylla - basseten var den relativt kortdrivande rådjurshunden som jägaren fick med sig hem efter avslutad jakt. Idag kan rasen användas för jakt på alla pälsvillebråd, allt från kanin till vildsvin.

Källor: Wikipedia; http://sv.wikipedia.org/wiki/Grand_basset_griffon_vend%C3%A9en Purina; <http://www.purina.se/apps/breedlibrary/DogBreedInfo.aspx?bid=12#Personlighet>

Avelsstruktur/population

Nulägesbeskrivning

Registreringar per år **from 2000 tom 2012**

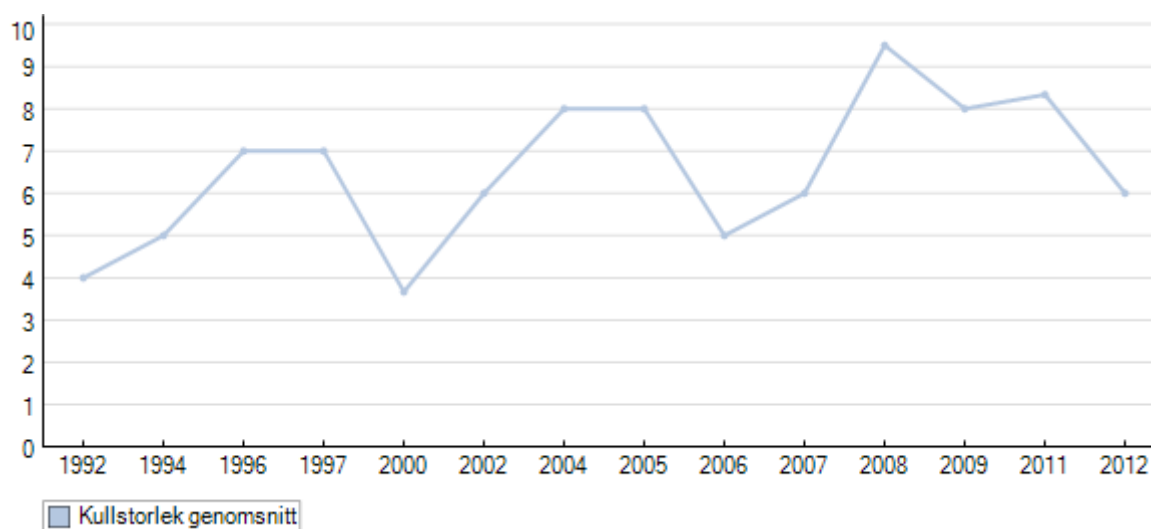

Diagrammet visar att under en tolv års period är 139st GBGV registrerade i Sverige varav 15st är importer. (importer kan endast visas from år 2004)

När GBGV började registreras i Sverige (1991) har det totalt under tjuogoett år (1991-2012) registrerats 175st GBGV varav 15st är importer.

Den genomsnittliga kullstorleken av GBGV

(Vi gör beräkningar **from år 2000**)

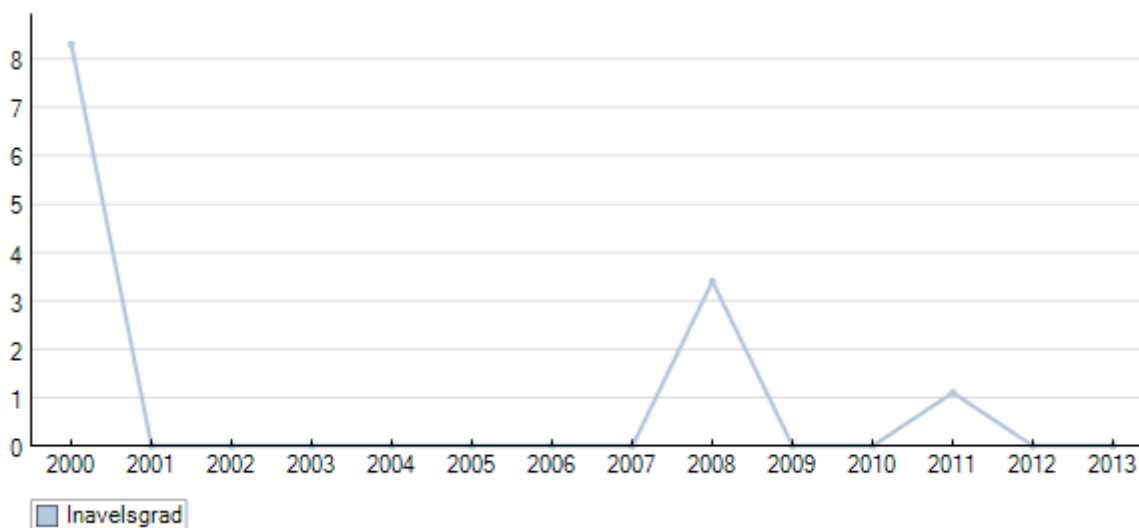

(Observera att det inte är födda valpar varje år, varav inget genomsnitt finns för det året)

År: 2000 = 3,7

År: 2002 = 6,0
År: 2004 = 8,0
År: 2005 = 8,0
År: 2006 = 5,0
År: 2007 = 6,0
År: 2008 = 9,5
År: 2009 = 8,0
År: 2011 = 8,3
År: 2012 = 6,0

GBGV genomsnittliga inavelsgrad, **beräknad över fem generationer.**
(Vi gör beräkningar **from år 2000**)

*År 2000 ser vi en genomsnittlig inavelsgrad på 8,3 % med 3st kullar med sammanlagt 11 valpar.

*Sedan har vi en period på åtta år som det föds 6 kullar med en genomsnittlig inavelsgrad på 0 % med sammanlagt 33 valpar.

*Under 2008 ser vi en genomsnittlig inavelsgrad på 3,4 % med 2 kullar och sammanlagt 19 valpar.

*Under 2009 ser vi en genomsnittlig inavelsgrad på 0 % med 2 kullar och sammanlagt 16 valpar.

*Under 2011 ser vi en genomsnittlig inavelsgrad på 1,1% med 3 kullar och sammanlagt 25 valpar.

*Under 2012 ser vi en genomsnittlig inavelsgrad på 0% med 2 kullar och sammanlagt 12 valpar.

Sammanlagt kan vi räkna ut att det fötts 116 valpar under perioden 2000-2012.

Vi ser också att 8 hundar ”försvinner” under perioden 2000-2004, vilket vi kan anta att det är importer, eftersom importer kan visas from år 2004 på SKK’s avelsdata.

Den procentuella fördelningen över hanhundarnas andel avkommor är:

Hund 1: 18%

Hund 2: 17,2%

Hund 3: 14,8%
Hund 4: 13,1%
Hund 5: 8,2%
Hund 6: 5,7%
Hund 7: 8,2%
Hund 8: 6,6%
Hund 9: 4,9%
Hund 10: 3,3%

Totalt 10 hanhundar är använda till kullarna ovan.

5 av dessa hanar har tillsammans 113st svenskfödda barnbarn.

Ingen av dom 5 hanarna med svenskfödda barn barn är själva svenskfödda.

Ålder hanhunden och tiken används för första gången:

Man ser tydligt att hanhundar används tidigare i avel första gången än tikarna. Under perioden 2000-2009 används hanhundarna vid 13-18 månaders ålder medan tikarna används tidigast vid 2-3 års ålder.

Källa:

Nya SKK Avelsdata

Mål

Långsiktiga mål 3-5 år

Få fler hanhundar av god typ använda i avel. Bibehållen genetisk variation.

Kortsiktiga mål 1 år

Hanhunslista över hundar med god typ (lägst Good på exteriörbedömning) att använda i avel.

Strategier

Avelsrådet får göra en hanhundslista för inventering av avelsdjur.

Med tanke på att rasen är numerärt liten bör man kunna lista hanar som gett lägst Good som utställningsresultat på exteriörbedömning och även hanar som bidrar med genetisk variation.

I nuläget kommer inte avelskraven att vara alltför högt ställda på grund av att vi vill prioritera genetisk variation, men det betyder inte att grunden inte ligger att avla på jaktdugliga, sunda, mentalt stabila hundar med en exteriör som gynnar god funktion.

Hälsa

Nulägesbeskrivning

För tillfället existerar inget hälsoprogram hos SKK (Svenska Kennelklubben) angående fysisk ohälsa för GBGV.

Tittar man i SKK:s avelsdata finner man sex ögonundersökningar totalt varav 2 undersökta med gamla protokollet och fyra med nya protokollet, alla resultat visar UA (utan anmärkning). Vi vet att ytterligare fyra hundar har undersökts under 2012 (Ögon, nya protokollet) med resultatet UA.

I HD- nya avläsningssystemet finner man en undersökt hund på 13 månader med resultatet HD grad A.

HD- gamla avläsningssystemet, ED och Patella visar ingen data.

GBGV verkar vara en tålig, frisk hund som är relativt fri från ärftliga och medfödda problem. Men epilepsi finns hos rasen, men ansvarsfull, selektiv uppfödning har minskat förekomsten. Eftersom epilepsi ändå finns kvar inom rasen bör man inte ignorera att problemet finns.

Källa:

Hunderiet.se

Agria Hund

Hundsport http://www.hundsport.se/redaktionellt/veterinaren_mapp/diagnos_epilepsi.html

Mål

Långsiktiga mål 3-5 år

Fortsätta med ansvarsfull uppfödning. Avel och uppfödning ska ske i överensstämmelse med Svenska Kennelklubbens avelspolicy.

Strategier

Avelsrekommendation är att man väntar med att använda individer till parning tills fyllda två år för både hane och tik.

Finns det kullsyskon med epilepsi bör man vänta tills individen blivit fyllda tre år. En högre ålder för avelsdebut är att föredra för att ha så stor kännedom som möjligt om avelsdjurens hälsa, samt låg inavelsgrad.

Man ska inte använda sjuk individ i avel och man bör inte göra om kombination som gett sjuk individ.

Mentalitet/funktion

Nulägesbeskrivning

Tittar man i SKK:s avelsdata finner man inga rapporterade MH.

GBGV är energisk och självständig, men inte naturligt lydiga. De måste lära sig vem som bestämmer i familjen. De behöver regelbunden träning och socialisering, speciellt under ungdomen. De behöver en säkrad trädgård, eftersom de lätt springer iväg om de får upp spåret av ett byte. De är inte en ras för känsliga personer, eftersom ägaren behöver ha tålamod och vara tolerant.

GBGV är en liten, kraftig och livlig hund. Den är charmig, vänlig, nyfiken, tålig och har massor av energi. Den kan vara något skällig. Den har ett stabilt temperament och är en mycket trevlig familjehund. Det sägs att invånarna i departementet Vendée är kända för sin envishet och självständighet och att dessa mänskliga egenskaper smittat av sig på hundarna som därför anses ha en stark egen vilja och vara något egensinniga. Rasen skall vara vänligt inställd till ras- och artfränder och får därför ej visa aggression eller på annat sätt visa humör. Den har god signalbarhet. Rasen har en aktionsradie som oftast är mycket långt bort. Den är ej apportrande. Rasen har ett stort arbetsbehov - att få jaga alternativt aktiveras mycket, att ofta få vistas i skog och mark, att bli

rejält motionerad, att ofta få vara lös, att få social närhet med såväl familjen som andra hundar. Husse alternativt matte bör vara en jägare av den vänliga typen som förstår att aktivera sin hund även utanför ordinarie jaktsäsong och ger social närhet, eller en person med en mycket sportig familj med god hundkunskap.

Källor: Wikipedia: http://sv.wikipedia.org/wiki/Grand_basset_griffon_vend%C3%A9en Purina: <http://www.purina.se/apps/breedlibrary/DogBreedInfo.aspx?bid=12#Personlighet>

GBGV är modig, envis, klok, dresserbar, och ska besitta stor jaktlust

Fel: Skygghet

Diskvalificerande fel: Påtaglig rädsla eller aggressivitet

Nota Bene: Aggressiv

Källa: SKK:s rasstandard GBGV

Det är viktigt att vi hjälps åt som uppfödare för att öka förståelsen om GBGV. Det är en grund för att rasen ska få fotfäste i Sverige.

För att öka förståelsen är det viktigt att vi kan grunden om rasen. GBGV kommer i ursprunget från Grand griffon vendéen som är en "vildsvinshund", kan vi förstå det kan vi förstå varför GBGV har den mentaliteten den har idag.

Kunskap om rasen ökar även chansen att få fram bättre jakthundar, både exteriört, funktionsmässigt och mentalt. Med kunskap kan vi även bibehålla den sunda rastyp som GBGV är idag.

Arv och miljö utgör förutsättningarna, verktyglådan, för hundens beteende. Hunden plockar fram sina bästa verktyg ur lådan för att kompensera de sämre. Helheten avgör hur hunden fungerar både som jakthund och i hemmet.

Svensk Jakt nr 4 2008

Säger du till en jägare att hans eller hennes hund är vek så blir du oftast inte så väl bemött. Ordet vek uppfattas som något negativt och nedsättande. Vad många hundägare inte känner till är att det som regel är just den typen av hund som vi jägare kan ha nytta av.

Av Mattias Johansson

Arv och miljö utgör förutsättningarna, verktyglådan, för hundens beteende. Hunden plockar fram sina bästa verktyg ur lådan för att kompensera de sämre. Helheten avgör hur hunden fungerar både som jakthund och i hemmet. Det finns ett uttryck som lyder "Säg vad du vill om min partner men säg inget illa om min hund". Det finns en hel del sanning i detta, vilket kanske bottnar i att hunden blir vad ägaren själv gör den till.

Våra hundar kan som bekant inte prata. Just därför är det viktigt att vi tolkar hundens signaler på rätt sätt, vilket i sin tur speglar hundens mentalitet.

Detta kan vara svårt och kräver hundkunskap och man ska undvika att använda sig av mentala begrepp som vekhet, skärpa och dådkraft när man inte riktigt vet vad det betyder.

Duktiga vildsvinshundar betecknas till exempel ofta av okunniga som skarpa och hårda. Just dessa egenskaper har vid mentalbedömningar visat sig vara precis de motsatta när bra vildsvinshundar testats.

Veka vildsvinshundar

Leif Markhagen, från Trosa i Södermanland, är certifierad jakthundsinstruktör, tillika mentalbedömare, och har bedömt mentaliteten hos många hundar.

– Gemensamt för ganska många erkänt goda vildsvinshundar som jag bedömt är att de varit veka och visat måttlig dådkraft, säger han.

– En hård hund, alltså en hund som inte kan skapa minnesbilder och lära av sina misstag, blir vanligen inte långlivad om den används till vildsvin. Den är också svår att dressera.

Den hårda hunden går gång efter annan "på pumpen", medan den veka hunden skapar minnesbilder av såväl obehagliga som positiva vildsvinskontakter. Den veka hunden har lärt sig att vildsvin kan vara synnerligen obehagliga, men med stor jaktkamplust och rätt injagning så minns den veka hunden det positiva i jakten mycket bättre än den hårdare hunden. Hunden kommer att jaga med en viss distans till viltet, i synnerhet till vuxna, större vildsvin.

Hundar är individer, precis som människor. Vare sig vi är folk eller få så gör vi oftast så gott vi kan med de förutsättningar vi har. Förutsättningarna kan vi kalla verktygslådan.

Hur våra hundar beter sig är en kombination av arv, det vill säga genetiskt betingat, och miljö, det vill säga livsmiljö, uppväxt och erfarenhet. Hur mycket som styrs av det ena eller det andra har i alla tider varit föremål för diskussioner.

Arv och miljö utgör förutsättningarna, verktygslådan, för hundens beteende. Om hunden har vissa dåliga verktyg, så försöker den kompensera detta genom att i större omfattning använda andra verktyg.

Helheten viktigast

Det är både svårt och vanskligt att dra kategoriska och tydliga skiljelinjer mellan en hunds beteende och dess mentala egenskaper. Det är lätt att göra en felbedömning just för att hunden försöker kompensera sina dåliga verktyg genom att använda andra verktyg ur verktygslådan som den behärskar bättre.

Ett exempel på detta kan vara en hund som vid första anblicken verkar vara modig och hård. Synar vi hunden noggrannare så finner vi att den är precis motsatsen, nämligen ganska feg och vek.

Vi har omedvetet gjort en felbedömning genom att hunden visat en ganska stor portion av skärpa och försvarslust, vilket vi tolkat felaktigt. Hunden har kompenserat sina dåliga verktyg genom att använda de som är bättre i just sin verktygslåda.

Det är viktigt att komma ihåg att det inte är en individs enskilda egenskaper som är viktigast. Det intressanta för helheten är hur individens samtliga egenskaper samverkar.

Källa:

Svensk Jakt nr 4 2008; <http://www.jagareforbundet.se/svenskjakt/Nyheter/Artiklar/Jakthund/I-huvudet-pa-en-jakthund/>

Rädsla och hanhundsaggressivitet

Reaktionen vid rädsla är undvikande beteende eller, om reaktionen är kraftig, flykt. Förmågan att visa rädsla är viktig för djur. Den gör att djuret undviker eller flyr från sådant som kan vara farligt, vilket ökar chansen att överleva. Värde av detta är extra stort med tanke på att de flesta djur, inklusive hundar, saknar förmågan till insikt. Djur kan inte förutse att någon kan vara farligt eller ofarligt. Vilda djur är genomgående mer benägna att visa rädsla än tamdjur. Men även hunden behöver förmågan att visa rädsla, annars lever den farligt. När hunden visar rädsla vill vi att reaktionen ska vara kontrollerad och att hunden efteråt snabbt kan återfå fattningen; den ska kunna avreagera sin rädsla.

Problem med hanhundsaggressivitet, överdrivet urinmarkerande och andra typiska hanhundsproblem kan i hög grad ligga i grund av dålig hunduppfostran.

Är problemet mycket utbrett inom en ras kan man anta att uppfödarna i för hög grad avlat på hundar med mycket dominant läggning. Detta kan ske indirekt i raser där man vill ha tydliga sekundära könskaraktärer, det vill säga hanar som ser maskulina ut. Eftersom det maskulina utseendet formas av det manliga könshormonet testosteron blir effekten även att hanarna visar en del av de

problembeteende som följer med ökade testosteronhalter.

Källa:

Etologi för hundägare; Erik Wilsson, Tisslegården Ord och Jord 2005

Mål

Långsiktiga mål 3-5 år

Bevara rasens goda jaktlust. Verka för att rasen håller sin inom ramarna för vad rasstandarden säger om mankhöjd.

Kortsiktiga mål 1 år

Framställa resultat om hundar startade på drevprov/viltspårsprov.

Strategier

Fortsätta avla på mentalt stabila hundar.

Verka för att fler hundar startar på drev- alternativt viltspårsprov.

Exteriör

Nulägesbeskrivning

Se SKK:s rasstandard för GBGV

Hannar har en mankhöjd på 40-44 cm, tikar 39-43 cm \pm 1 cm. Pälsen skall vara sträv och lång. Den får inte vara för lång och aldrig mjuk eller ullig. Täckhåret skall nå så långt att det på delar av kroppen bildar behäng. Läpparna skall vara täckta av mustascher och hunden skall ha kraftiga ögonbryn. Kroppsformen är avlång och svansen, som är sabelformad, är högt ansatt och skall bäras stolt. Rörelserna ska vara mycket lediga och lätta. Huvudet skall ha en markerad pannavsats, ganska välutvecklad nackknöl och svart nosspegel. Öronen är långa, lågt ansatta och hängande. Frambenen skall vara raka med kraftiga överarmar. Ögonen skall vara ganska stora och intelligenta och ge ett vänligt uttryck. Jämfört med petit basset griffon vendéen har granden längre nosparti, öron och svans, liksom längre rygg och päls, alltså väsentliga skillnader i helhetsintrycket.

Källa:

Wikipedia: http://sv.wikipedia.org/wiki/Grand_basset_griffon_vend%C3%A9en

Mål

Långsiktiga mål 3-5 år

Bibehålla god rastyp enligt rasstandarden med grundtanken liggandes hos god mentalitet och funktion som jakthund.

Kortsiktiga mål 1 år

Framställa statistik om vad som framhålls och vilka brister som finns inom rasen vid exteriörbedömning.

Strategier

Avla på hundar med en exteriör som gynnar god funktion.

Framställa statistik från exteriör kritik för att även här kunna få en helhetsbild över vad som framhålls och vilka brister som uppmärksammas inom rasen.

Övrigt

Bilagor

Under hälsa kan vi läsa att det inte för tillfället existerar något hälsoprogram hos SKK (Svenska Kennelklubben) angående fysisk ohälsa för GBGV.

Eftersom vi vet för lite om rasens hälsa i nuläget i Sverige, bör vi forska vidare i andra länder efter hälsoproblem inom rasen. Kan det vara så att vi i Sverige har en för numerärt liten ras att hälsostatus är svårt att framställa?

Har mailat Englands största uppfödare på GBGV, Vivien Phillips och frågat om hälsoproblem som hon har sett under året hon varit aktiv inom rasen. Har fått tillåtelse att använda henne som referens i frågan.

Som bilaga kommer här text som Vivien mailat om hälsoproblem som hon ser hos rasen. Bilagan är tänkt kunna vara en start i GBGV tillänkta hälsoprogram.

Bilaga 14/4-11

Although the Grand Basset is fast growing, he is not skeletally mature until at least a year old. Because they are so exuberant and active they can hurt themselves without much trouble. Too much exercise is the most common cause of permanent skeletal damage. This will normally occur between 4 and 9 months and is generally noticeable as the puppy shows signs of chronic lameness. Usually this can be dealt with by ensuring the youngster gets plenty of rest and very restricted exercise for about a week. Often some form of anti-inflammatory medication may be prescribed by a vet. If the damage is permanent, in some cases this can lead to orthopaedic surgery having to be carried out, but this should be a last resort.. I have been made aware of young hounds prescribed surgery by a veterinary surgeon who have indeed recovered without this after a long period of rest. In every case I strongly advise restricted exercise for up to 12 months of age. Apart from in the garden, no free running should be allowed off lead. Even in the garden only short periods of serious running should be allowed, particularly if the young GBGV is sharing his home with other exuberant animals.

The GBGV can also suffer from Panosteitis "Sudden Pain Syndrome" which normally occurs between 5-12 months of age. This is a common cause of limping in dogs. It can also be referred to as "wandering lameness" as its symptoms include intermittent limping that can switch from one leg to another and is often accompanied by fever. Males are affected four times more than females. It can be caused by many factors including diet, disease, genetic influence and vascular problems. Radiographic evidence of Panosteitis will be absent in early or mild cases of the disorder. In more advanced cases areas of increased bone density within the shaft of the affected bone will be evident on X ray. The young hound suddenly will start limping and often act as though he is aching all over. In some cases he will refuse to open his jaws in order to take any medication. The answer is to get your vet to inject the painkiller and within a day or two the puppy will be back to normal. This can recur but they seem to grow out of the syndrome by 18-24 months of age. The inflammatory process responsible for Panosteitis is poorly understood however, overnutrition and rapid growth are factors widely accepted as playing roles in the development of this disorder.

Because of his long pendulous ears which curl inwards and are covered by long hair, the GBGV can be prone to ear problems. . Ears must be kept very clean and free from wax with regular cleaning. Because hair grows inside the ears, this can cause ear infections. It is best to get a grooming antiseptic ear powder which can be puffed into the ear and makes the hair really easy to grasp and

pull out with no pain to the dog. If the ears are constantly checked and left free from hair, the wax, if it forms is really easy to remove with a clean damp cloth or tissues..

As described in my next chapter grooming is very important to retain a good healthy coat and skin. If left, the undercoat can become very matted unless regular grooming is applied. It is very painful for the dog if you have to pull and tug at knots between his legs, under his chin and tail. The skin can also become very sore beneath the matts. The hair under the eyes can be removed by plucking if his eyesight is impeded by profuse hair growing upwards across his nose and on his cheeks. Eyes should be checked daily for "sleep" stuck in the corners.

Teeth and nails should be checked once a week. Try getting your puppy used to a soft toothbrush when he is young particularly on the back teeth. Good hide chews and the occasional raw knuckle bone are also a bonus to help keep the teeth in good order. The GBGV has naturally good tight feet and nails will be short if he walks on hard concrete. If most of the exercise your GBGV gets is on grass then the nails should be checked weekly and special care should be taken to check the dew claws.

Vivien Phillips
Kennel Debucher